Marttayhdistysten someopas

Martat sosiaalisessa mediassa – miten ja miksi?

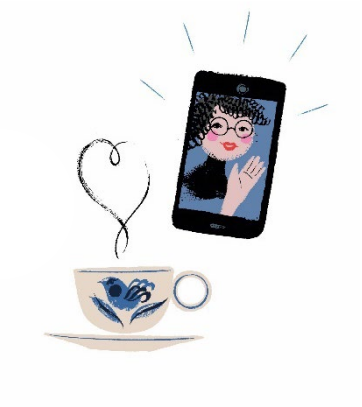

Sisällysluettelo

Yleisesti sosiaalisesta mediasta (some) 3
Marttojen visuaalisuus 3
Marttojen kuvapankki 3
Profiilikuva 4
Ota yhdistyksen logo käyttöön 4
Saavutettavuus 5
Yleisesti sisällön luomisesta 5
Millaisia somepostauksia? 6
Erilaiset profiilit 6
Vinkkejä 10
Erilaiset julkaisutyypit Instagramissa 11
Ohje Facebookiin ja Instagramiin 13
Facebook 13
Sivun luominen 13
Sivun poistaminen käytöstä 13
Ryhmän luominen 14
Sivun omistajan määrittäminen tai vaihtaminen 14
Tapahtuman luominen 14
Instagram 15
Tilin luominen 15
WhatsApp 15
Turvallisuus somessa 16
Some-tilin turvallisuus 16
Some-tilin yksityisyys 17
Mikä päätyy nettiin, pysyy netissä 18
Poista käyttämättömät tilit 18
Huijaukset sosiaalisessa mediassa 18

Yleisesti sosiaalisesta mediasta (some)

Martat ja marttayhdistykset, -piirit sekä -liitto viestivät aktiivisesti sosiaalisen median kanavilla, kuten Facebookissa, Instagramissa, X:ssä ja LinkedInissä. YouTubea ja Tiktokiakin käytetään. Sosiaalisessa mediassa saadaan näkyvyyttä Marttojen teemoille ja kanavilla on mahdollista esitellä oman yhdistyksen toimintaa. Sosiaalinen media on nykyään myös tärkeä kanava tapahtumien tiedottamiselle, sillä ihmiset hakevat tietoa suoraan sometileiltä. Kannattaa siis ehdottomasti mainostaa omia tapahtumiaan myös somessa.

Somen tekemistä voi lähteä miettimään esimerkiksi seuraavien kysymysten kautta:

- Kenelle sisältöä tehdään?
- Miksi sisältöä tehdään?
- Millainen ilme yhdistykselle sopii?
- Mitkä kanavat ovat kohderyhmälle parhaita?
- Millaisesta sisällöstä kohderyhmä pitää?
- Kuinka paljon aikaa on valmis käyttämään somen tekemiseen ja kuka/ketkä siitä ovat vastuussa?

Kaikki informaatio tässä oppaassa on ehdottavaa ja tarkoitus on antaa vinkkejä marttayhdistyksille. Yhtenäisen ja visuaalisen ilmeen luomisesta ei kannata ottaa liikaa paineita. Somen tekeminen voi olla hyvinkin matalan kynnyksen hommaa. Tärkeintä on, että yhdistykset tekevät sitä omaehtoisesti ja siitä on heille hyötyä ja iloa. Some voi toimia ihan vain yhteisön (kuvallisten) muistojen tallentamisen alustana. Tärkeintä on se, että yhdistyksen ominaispiirteet pääsevät näkyviin.

Marttojen visuaalisuus

Martoilla on paljon yhteistä materiaalia, jota kaikki piirit ja yhdistykset saavat vapaasti käyttää. Näin visuaalisuus pysyy yhtenäisenä. Somesisältöä saa kuitenkin luoda juuri niin kuin yhdistys parhaaksi kokee.

Martat-visuaalisuus on selkeää ja innostavaa. Visuaalisuudesta voit lukea lisää brändikirjasta: https://www.martat.fi/wp-content/uploads/2021/02/Martat-Brandikirja-valmis.pdf

Marttojen kuvapankki

Marttojen yhteisen kuvapankin kuvia voi käyttää vapaasti oman marttayhdistyksen viestinnässä, kuten esimerkiksi nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja uutiskirjeissä.

Kuvapankki: https://martat.kuvat.fi/kuvat/

Muuta viestintämateriaalia: www.martat.fi/viestintamateriaalia

Profiilikuva

Kaikissa kanavissa kannattaa käyttää samaa profiilikuvaa selkeyden vuoksi. Marttayhdistykset ja toimintaryhmät voivat käyttää M-tunnusta (sininen M valkoisella pohjalla) somessa profiilikuvana, yhdessä yhdistyksen tai ryhmän nimen kanssa. **Marttojen logoa ei saa muokata!**

Ota yhdistyksen logo käyttöön

Logon saa otettua käyttöön seuraavien ohjeiden avulla:

1. Alla on täytettäviä pdf-tiedostoja. Voit kirjoittaa pdf-tiedostoon oman yhdistyksesi nimen. HUOM! On tärkeää käyttää tätä valmista pohjaa, jossa on oikea fontti.
2. Tallenna tarvitsemasi mallipohja ensin omalle koneellesi tiedostona, avaa tiedosto ja kirjoita pohjaan.
3. Kun yhdistyksen nimi on täytetty pdf-tiedostoon, ota sivulta kuvakaappaus (PrtSc) ja vie se vaikkapa word-tiedostoon. Tästä pystyt tallentamaan sen myös .jpg-muotoon eli kuvaksi ja rajaamaan sopivankokoiseksi. Vaatii siis vähän käsityötä, mutta tämä tarvitsee tehdä vai kerran.

    - Nimi kirjoitetaan M-tunnuksen oikealle puolelle (lyhyet yhdistysnimet) sininen
    - Nimi kirjoitetaan M-tunnuksen oikealle puolelle (lyhyet yhdistysnimet) musta
    - Nimi kirjoitetaan M-tunnuksen alle (pitkät yhdistysnimet) sininen

- Nimi kirjoitetaan M-tunnuksen alle (pitkät yhdistysnimet) musta

Saavutettavuus

Saavutettavuuden kannalta on tärkeää, että kuvassa olevat tekstit kirjoitetaan myös erikseen kuvatekstiin. Kuvaan mahtuu muutenkin rajallinen määrä tekstiä, joten yksityiskohdat kannattaa kirjoittaa ennen kaikkea kuvatekstiin.

Kaikkea ei tarvitse myöskään ahtaa samaan kuvaan. Kaikissa someissa voit lisätä samaan julkaisuun monta kuvaa: esimerkiksi pääkuvan, jossa on vain kuvituskuva (ja ehkä muutama pääasia kirjoitettuna) ja sitten lisäkuvia, joissa lukee myös yksityiskohtia tapahtumasta.

Kaikissa sisällöissä kannattaa varmistaa, että kielenkäyttö on selkeää ja kaikille ymmärrettävää.

Voit lukea lisää saavutettavuudesta osoitteessa saavutettavasti.fi.

Yleisesti sisällön luomisesta

Oman yhdistyksen tileille kannattaa jakaa kuvia ja videoita toiminnasta. Esitelkää esimerkiksi järjestämiänne tapahtumia, koulutuksia tai vapaaehtoistoimintaa. Jakakaa yhdistyksenne ajankohtaiset uutiset, päivitykset ja saavutukset.

Varsinkin yhdistyksen tulevien tapahtumien markkinointi, vaikka kerran kuukaudessa, voi tuoda paikalle lisää kävijöitä ja uusia jäseniä. Tileillä voi jakaa myös Marttaliiton julkaisemaa materiaalia sekä mainostaa liiton tapahtumia ja kampanjoita. Yhdistyksen tileille tulleisiin kommentteihin kannattaa reagoida ja vastata, sillä se lisää vuorovaikutusta.

Sisältöjen, kuten kelojen, tarinoiden tai kuvien, tekemistä ja muokkaamista voi harjoitella yhdessä esimerkiksi martta-illoissa. Kuvien ja videoiden tekoon on olemassa monia ilmaisia sovelluksia. Esimerkiksi **Canva**-sovelluksen ilmaisversiollakin voi tehdä kätevästi hyviä sosiaalisen median sisältöjä.

HUOM! Marttayhdistykset voivat hakea Canvalta maksutonta Pro-lisenssiä käyttöönsä. Hakemisvaiheessa yhdistyksen rekisteritiedoissa tulee olla merkintä yhdistyksen virallisesta nettisivusta tai somekanavasta, jotta hakemus menee läpi.

Canvalla voi muokata myös videoita, ja toinen hyvä videonmuokkaussovellus on **Capcut**.

Kuvakoot ovat tärkeitä huomioida, jotta sisällöt näkyvät parhaalla mahdollisella tavalla. Erityisesti tällä on väliä Instagramissa, jossa julkaisut näkyvät omassa profiilissa yhtenäisenä ”seinänä”. Instagramin parhaiten tukema kuvakoko on 4:5 (1080 x 1350 px) eli pystykuva. Muissa kanavissa

(Facebook, X, LinkedIn) tämä kuvakoko toimii myös hyvin, mutta niissä voi julkaista myös muunkokoisia kuvia.

Muista aina kysyä kuvissa/videoissa esiintyviltä ihmisiltä lupa julkaisuun. Julkisissa tilanteissa voi kuvata vapaasti (esim. yleisöä).

Millaisia somepostauksia?

Tunnelmia tapahtumista

- Nappaa tapahtumistanne kivoja tunnelmakuvia ja -videoita, esimerkiksi osallistujista, tarjoiluista tai käsitöistä/askarteluista.
- Lisää kuvat ja kirjoita tapahtumaa kuvaava kuvateksti.
- Instagramissa suosittuja julkaisuja ovat kuvakarusellit eli julkaisut, joissa on monta kuvaa samalla kertaa. Voit esimerkiksi laittaa yhdestä tapahtumasta useita kuvia ilman, että sinun tarvitsee tehdä kaikista erillinen postaus.
- Voit myös lisätä storyyn eli tarinaan kuvia ja videoita tapahtuman aikana.

Mainoskuva tapahtumalle

- Valitse aiheeseen sopiva kuva tai käytä yksinkertaista taustaa, jotta teksti erottuu hyvin.
- Älä laita kuvaan liikaa tekstiä, vain olennaiset asiat.
    - Tapahtuman nimi, paikka, aika, yhden lauseen kuvailu (Marttojen logo)
    - Voit myös jakaa tekstiä useampaan kuvaan ja julkaista ne kuvakarusellina.
    - Samat tekstit kannattaa saavutettavuuden vuoksi kirjoittaa myös kuvatekstiin.

Ideoita videoihin

- Videot tuovat kivaa vaihtelua kuvien välillä.
- Videot voivat olla neuvonnallisia, esimerkiksi kokkaus- tai käsityövideoita.
- Toisaalta ne voivat olla myös tunnelmavideoita retkistä tai tapahtumista.
- Myös huumorivideot ovat vaihtoehto, ne kiinnostavat varsinkin nuoria.

Erilaiset profiilit

- Instagramissa profiilin merkitys on suuri, sillä siitä katsoja saa ensimmäisen käsityksen yhdistyksen menosta ja meiningistä. Aitous kiinnostaa aina!
- Väreillä ja kuvilla saa luotua yhtenäisen ja houkuttelevan yleisilmeen.
- Kannattaa vuorotella mainoskuvien yms. ja tunnelmakuvien välillä.

Esimerkkejä eri marttayhdistysten Instagram-profiileista

@hintanmartat

Yhdistyksen tilillä keskitytään tapahtumakuviin.

@hyvatmartat

Tili keskittyy tiedonvälitykseen ja tapahtumista ilmoittamiseen. Jokaiselle tapahtumalle on luotu oma mainoskuva teemaan sopivalla tyylillä.

@olarinmartat

Yhdistys tuo tilillään esiin ennen kaikkea marttojen tekemiä käsitöitä ja kokkailuja.

@promartat

Martat näyttävät tilillään tunnelmia retkistään ja tapahtumistaan. He luovat kuvistaan kollaaseja, jotta kuvia tulee esille mahdollisimman paljon.

@saaristomartat

Tiliä käytetään ennen kaikkea tapahtumien mainostamiseen. Postauksissa on teemaan sopiva kuvitus, tapahtuman nimi sekä aika- ja paikka.

@uudenmaan_martat

Tili hyödyntää Marttaliiton yhteisiä sisältöjä.

@wirmonmartat

Yhdistys jakaa tunnelmakuvia tapahtumistaan ja käyttää mainoskuvissa samaa pohjaa.

Vinkkejä

Tietyin väliajoin, esimerkiksi alkuvuodesta ja alkusyksystä kannattaa tehdä **tapahtumakalenteri**, jos toimintaa on jo suunniteltu pidemmälle. Tämän postauksen voi Instagramissa kiinnittää, jolloin se näkyy profiilissa aina ensimmäisenä julkaisuna ja tulee varmasti huomatuksi. Muitakin tärkeitä julkaisuja voi kiinnittää profiiliin (esim. yhdistyksen esittelypostaus).

Some on nimensä mukaisesti sosiaalista. Ole siis sosiaalinen ja **vuorovaikuta somessa**. Vastaa kommentteihin ja yksityisviesteihin, ja jaa (re-post) julkaisut, joihin sinut on merkitty.

Sekä Facebookissa että Instagramissa pystyy **ajastamaan julkaisuja**. Voit siis tehdä useita julkaisuja kerrallaan. Voit ajastaa vaikka viikon julkaisut samalla kertaa, mikä vähentää jatkuvaa somessa ramppaamista.

Somessa, erityisesti Instagramissa, käytetään julkaisuissa **avainsanoja eli #hashtag'eja**. Avainsanat kertovat julkaisun aiheesta. Instagramissa on mahdollista seurata haluamiaan avainsanoja, jolloin omaan syötteeseen tulee seuratun avainsanan julkaisuja näkyviin, vaikkei seuraisikaan suoraan sitä käyttäjää, joka julkaisun on tehnyt. Marttayhdistysten kannattaa käyttää hashtageja #Martat ja #Marttailu kaikissa julkaisuissaan, sillä silloin kaikki marttailusta kiinnostuneet voivat nähdä julkaisut, vaikka eivät seuraisikaan sinun yhdistystäsi.

Julkaisun, esimerkiksi erityisen tärkeän postauksen/tapahtumakalenterin voi jakaa myös Instagram-tarinaan, jotta se saa lisänäkyvyyttä. Klikkaa auki jaettava julkaisu ja paina ”lisää tarinaan”. Halutessasi voit lisätä tarinaan tekstiä, tarroja, linkkejä tms.

Some on hyvä paikka esitellä yhdistyksen hallituksen jäsenet (ja muita aktiivisia toimijoita).

Erilaiset julkaisutyypit Instagramissa

Feed-julkaisu: Feed on nimitys sille näkymälle, jossa julkaisusi näkyvät. Feedissä eli syötteessä voit julkaista kuvia ja videoita. Feed-videoiden maksimipituus on 60 minuuttia. Ne sopivat siis pidempäänkin tarinankerrontaan.

Story: Story on tarina, joka näkyy seuraajillesi 24 tunnin ajan ja poistuu sitten automaattisesti. Tarinoihin voi julkaista kuvia, tekstiä tai maksimissaan 15 sekunnin videoita. Jos lisäät pidemmän videon, se pilkkoutuu automaattisesti 15 sekunnin pätkiin.

Reel: Reels-videot eli kelat ovat lyhyitä videoita, maksimissaan 90 sekuntia. Ne on suunniteltu pystyvideoiksi. Sisällöt ovat ytimekkäitä. Reelsit näkyvät samaan tapaan profiilissasi kuin feed-postauksetkin.

Kohokohta: Kohokohtiin voit tallentaa tarinoita. Vaikka tarinat katoavat 24 tunnin kuluessa, nämä kohokohdat näkyvät Instagram biosi (biography) eli profiilisi alaosassa ja ovat katsottavissa niin kauan kunnes poistat ne.

Instagram live: Suora lähetys Instagramissa. Live voi kestää maksimissaan neljä tuntia. Lisäksi lähetykseen on mahdollista kutsua myös muita esiintyjiä (korkeintaan neljä). Katsojat voivat kommentoida liveä ja näin käydä reaaliaikaista keskustelua lähetyksen vetäjän/vetäjien kanssa.

➔ Lue lisää julkaisutyypeistä esimerkiksi täältä: fano.fi/instagram-suomi-instagram-sanakirja/

Tarinan voi lisätä profiilikuvan viereisestä + -merkistä

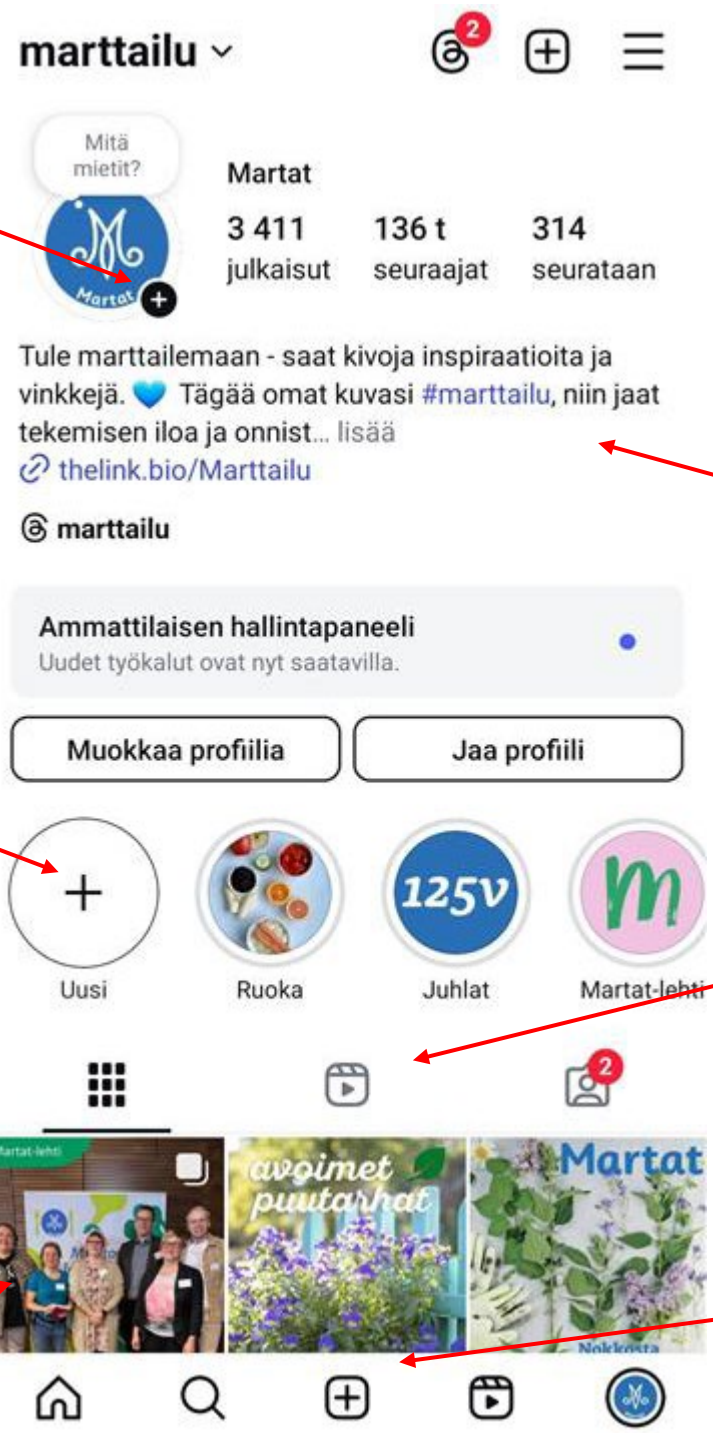

Tässä näkyy profiilisi esittelyteksti, voit lisätä siihen myös linkkejä (esim. verkkosivuille)

Tässä näkyvät kohokohdat

Tällä välilehdellä näkyvät reelsit

Julkaisusi näkyvät profiilissasi kolmen riveissä, tätä kutsutaan feediksi

Keskellä olevasta + -merkistä voit lisätä uuden julkaisun

Ohje Facebookiin ja Instagramiin

Tässä ovat yksityiskohtaiset ohjeet tilin luomiseen sekä muihin tärkeimpiin toimintoihin kahdessa suosituimmassa somekanavassa eli Facebookissa ja Instagramissa. **Huomioi** kuitenkin se, että somekanavien käyttöjärjestelmät päivittyvät usein ja ohjeet vanhenevat väistämättä. Ajankohtaiset ohjeet löytyvät usein somekanavien omilta sivuilta tai netistä.

Facebook

Kun yhdistys haluaa luoda tilin Facebookiin, täytyy jollakin yhdistyksen jäsenellä olla oma tili, jonka alle yhdistyksen sivu luodaan. Jos tileistä vastaavat henkilöt haluavat luopua tehtävästä tai eroavat yhdistyksestä, täytyy myös sivujen ylläpitäjät vaihtaa, jotta tilejä voidaan päivittää. Facebookissa voi myös luoda ryhmiä, jonne kutsutaan vain yhdistyksesi omia jäseniä tai esimerkiksi yhteistyökumppaneita. Ryhmissä voidaan tiedottaa ajankohtaisista asioista ja mainostaa omia tapahtumia.

Sivun luominen

1. Mene sivulle *facebook.com/pages/create*.

2. Anna sivun nimi ja luokka. Voit myös lisätä sivulle elämäkerran.

3. Klikkaa *Luo sivu*.

4. Jos haluat mukauttaa sivua, voit lisätä elämäkerran sekä profiili- ja kansikuvan.

5. Klikkaa *Valmis*.

Sivun poistaminen käytöstä

1. Kirjaudu Facebookiin ja klikkaa profiilikuvaasi sivun oikeasta yläkulmasta.

2. Klikkaa *Näytä kaikki profiilit*. Valitse sivu, johon haluat vaihtaa.

3. Klikkaa sivusi profiilikuvaa Facebookin oikeasta yläkulmasta.

4. Klikkaa *Asetukset* ja *Yksityisyys* ja sitten *Asetukset*.

5. Klikkaa vasemmasta valikosta *Käyttöoikeus ja Hallinta*.

6. Valitse *Poista sivu käytöstä*. Klikkaa *Jatka*. Poista sivu käytöstä noudattamalla ohjeita. Sinua saatetaan pyytää antamaan salasanasi.

Ryhmän luominen

1. Klikkaa Facebookissa kohtaa *Ryhmät* (yläpalkissa tai sivupalkissa).

2. Klikkaa *Luo ryhmä*.

3. Kirjoita ryhmän nimi.

4. Valitse haluamasi yksityisyysasetus. Jos valitset yksityisen, päätä, haluatko ryhmän olevan näkyvä vai piilotettu.

5. Klikkaa *Luo*.

6. Lisää ryhmään jäseniä.

Sivun omistajan määrittäminen tai vaihtaminen

1. Sivun omistajan voi määrittää vain tietokoneella.

2. Jos sinulla on sivun täysimääräiset Facebook-käyttöoikeudet, voit siirtyä sivullesi ja määrittää sivun omistajan tai muuttaa omistajaa.

3. Kirjaudu Facebookiin ja klikkaa profiilikuvaasi sivun oikeassa yläkulmassa.

4. Valitse sivu, jota haluat käyttää.

5. Klikkaa sivun kuvaa oikeassa yläkulmassa.

6. Klikkaa *Asetukset* ja *Yksityisyys* ja sitten *Asetukset*.

7. Klikkaa vasemmassa valikossa *Sivun määritys*.

8. Klikkaa *Näytä*. Valitse, kenelle haluat antaa sivun käyttöoikeudet kohdasta *Lisää uusi*. Jos haluat poistaa käyttöoikeudet, klikkaa henkilön kohdalla *Poista käyttöoikeus*.

Tapahtuman luominen

1. Klikkaa syötteesi vasemmassa valikossa *Tapahtumat*. Jos Tapahtumat-kohta ei näy, klikkaa ensin *Näytä lisää*.

2. Klikkaa vasemmassa valikossa *Luo uusi tapahtuma*.

3. Valitse, osallistutaanko tapahtumaan paikan päällä vai virtuaalisesti.

4. Voit luoda kaikille avoimen tai yksityisen tapahtuman. Valitse, ketkä voivat nähdä tapahtuman ja liittyä siihen. Luotuasi tapahtuman et voi muuttaa tätä asetusta.

5. Lisää tapahtuman tiedot, kuten sijainti, kuvaus ja kansikuva.

6. Klikkaa *Luo tapahtuma* ja kutsu vieraita.

Huom! Facebookissa voi julkaista pelkän tekstipäivityksen, mutta näkyvyyden kannalta on aina parempi, että mukana on kuva.

Instagram

Tilin luominen

1. Aloita lataamalla Instagram-sovellus älypuhelimeesi tai tablettiisi sovelluskaupasta. Instagramiin pääsee myös tietokoneella selaimen kautta, mutta selainversio ei ole yhtä käyttäjäystävällinen kuin mobiililaitteet, joille sovellus on suunniteltu.

2. Avaa sovellus ja valitse *Rekisteröidy*. Voit rekisteröityä sähköpostilla, puhelinnumerolla tai esimerkiksi Facebook-tunnuksilla.

3. Valitse käyttäjänimi, joka edustaa yhdistystäsi ja on helposti tunnistettavissa.

4. Täytä profiilitiedot: lisää nimi, kuvaus ja yhteystiedot. Lisää profiilikuvaksi marttojen logo.

5. Siirry asetuksiin ja valitse *Vaihda yritysprofiiliin*. Saat pääsyn analytiikkaan ja muihin yrityksille suunnattuihin toimintoihin.

6. Yhdistä Facebook-sivu.

Instagram ja Facebook ovat osa samaa yritystä (Meta), joten voit halutessasi yhdistää Facebook-sivun Instagram-tiliisi. Tämän jälkeen tili on valmis optimoitavaksi. Yhdistämällä sovelluksen saat julkaistua postauksesi samalla kertaa sekä Facebookiin että Instagramiin.

WhatsApp

WhatsApp on hyvä viestintäkanava esimerkiksi hallituksen viestintään ja moni yhdistys käyttää sitä myös jäsenviestintään. Myös tapahtumailmoittautumiset saatetaan tehdä WhatsAppissa sen kyselytoimintoa hyödyntäen.

WhatsAppin käyttöönottoon tarvitaan vain puhelinnumero.

WhatsApp tarjoaa myös kätevän yhteisötoiminnon, jota yhdistykset voivat hyödyntää. Yhteisö kokoaa yhteen saman aihepiirin ryhmät. Yhdistys voi luoda yhteisön, jonka eri ryhmiä olisivat esimerkiksi yleinen tiedotusryhmä kaikille, hallitusryhmä, mahdolliset toimintaryhmien ryhmät ja harrastusryhmät.

Esimerkki, miltä yhteisö voi näyttää:

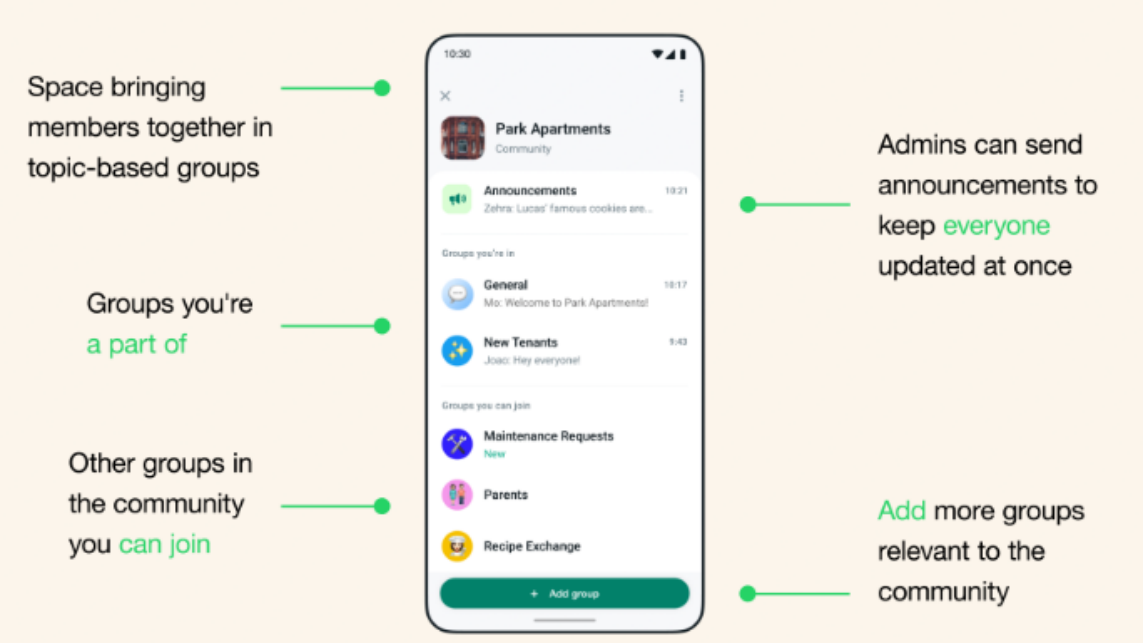

Lue lisää: https://faq.whatsapp.com/495856382464992/?helpref=uf_share

Turvallisuus somessa

Lähde: Traficom / Kyberturvallisuuskeskus

Some-tilin turvallisuus

1. Käytä vahvaa salasanaa

Salasanan on oltava tarpeeksi pitkä ja monimutkainen, ettei sitä pysty arvaamaan tai murtamaan helposti.

2. Käytä yksilöllistä salasanaa jokaiseen sosiaalisen median palveluun

Käytä erillistä salasanaa kaikissa käyttämissäsi palveluissa. Näin vältytään siltä, että mahdollisen tilimurron yhteydessä tunkeutuja pääse samalla salasanalla muihin käyttämiisi palveluihin.

3. Ota käyttöön kaksivaiheinen tunnistautuminen

Kaksivaiheisen tunnistautumisen avulla saadaan käyttöön vielä yksi oljenkorsi tilimurron välttämiseksi. Tämän asetuksen käyttöönotolla pelkän salasanan arvaaminen tai haltuun saaminen ei vielä riitä tilille pääsyyn, vaan kirjautumiseen vaaditaan vielä toinen tunnistautumistapa.

4. Seuraa kirjautumisyrityksiä

Sosiaalisen median palvelut saattavat ilmoittaa epäilyttävistä kirjautumisyrityksistä. Mikäli aiemmin mainitut kohdat eivät vielä ole kunnossa, on ne hyvä laittaa kuntoon ilmoituksen saadessaan.

Huijarit saattavat kalastella käyttäjätunnuksiasi myös kirjautumisilmoitusten muodossa, joten tarkista aina viestin lähettäjän tiedot ennen muiden toimenpiteiden tekemistä.

5. Ole tarkkana mitä verkkoa käytät kirjautuessasi

Kaikki WiFi-yhteydet eivät ole välttämättä turvallisia, joten on suositeltavaa välttää palveluihin kirjautumista esimerkiksi julkisten paikkojen ilmaista wifiä käytettäessä.

Some-tilin yksityisyys

On erittäin tärkeää pohtia, kenelle haluaa jakaa sosiaalisessa mediassa tietojaan tai julkaisujaan. Tilien yksityisyysasetuksista voi määrittää, pitääkö tilinsä yksityisenä ja mille tileille tiedot näkyvät. Asetuksista voi määrittää myös, onko ulkopuolisten tilien mahdollista lähettää sinulle viestejä. Mitä avoimempi näkyvyys tilistäsi on ulkopuolisille, sitä enemmän huijareiden ja rikollisten on mahdollista käyttää näkyviä tietoja erilaisten petosten tehtailuun tai sosiaaliseen manipulointiin.

1. Profiilin näkyvyys

Varmista, että profiilisi on näkyvissä vain ystäville tai hyväksymillesi seuraajille. Monet sosiaalisen median alustat tarjoavat vaihtoehdon muuttaa profiilin julkisuutta.

2. Yhteystiedot

Rajoita henkilökohtaisten tietojen, kuten puhelinnumeron ja sähköpostiosoitteen, näkyvyyttä, mikäli et halua, että ne näkyvät ulkopuolisille tahoille. Mikäli yhteystiedot ovat näkyvissä voivat ne lisätä huijaus-, tietojenkalastelu- ja roskapostiviestien määrää.

3. Julkaisujen yksityisyys

Säädä asetukset niin, että vain hyväksytyt ystävät tai seuraajat voivat nähdä julkaisut. Voit myös luoda mukautettuja ryhmiä, joille tietyt julkaisut näkyvät. Älä myöskään jaa ilman lupaa julkaisuja tai kuvia toisista ihmisistä.

4. Sijainnin jakaminen

Poista sijainnin jakaminen käytöstä tai rajoita sen käyttö vain tarvittaessa. Varmista, että kuvat ja päivitykset eivät sisällä tahattomasti sijaintitietoja.

5. Profiilitietojen hallinta

Pidä henkilökohtaiset tiedot, kuten syntymäpäivä, kotiosoite ja työpaikka, yksityisinä tai vain ystäville näkyvinä.

6. Estä epäilyttävät tai ei toivotut tilit

Mikäli saat seuraamis-, kaveri-, tai viestipyyntöjä epäilyttäviltä tai tuntemattomilta tileiltä, voit halutessasi estää nämä tilit. Selkeissä tapauksissa, missä tilit yrittävät huijata tai levittävät alustalle kuulumatonta sisältöä, kannattaa tilit myös ilmoittaa alustan ylläpidolle.

Mikä päätyy nettiin, pysyy netissä

Muista, että kaikki mitä laitat nettiin, pysyy siellä. Kannattaa siis välttää kaikissa tilanteissa jakamasta arkaluonteista tietoa missään muodossa sosiaalisen median tileillä. On hyvä muistaa, että mikäli tilisi kaapataan, on kaappaajalla pääsy myös yksityisviesteihisi.

Poista käyttämättömät tilit

On myös suositeltavaa poistaa tilit, joita et enää käytä. Vanhat ja käyttämättömät tilit eivät välttämättä ole suojattuja nykyisten suositusten mukaisesti. Onko esimerkiksi vanhoja sosiaalisen median alustoja, joille olet tehnyt tilin tai tilejä, joita et muuten käytä enää? Mikäli näille tileille ei ole enää käyttöä, ei niitä kannata pitää aktiivisena.

Sosiaalisen median alustoilla voi törmätä monenlaisiin huijauksiin. Alle on listattu tekijöitä, jotka saattavat paljastaa huijauksen. Kiinnitä siis huomiota seuraaviin seikkoihin:

Huijaukset sosiaalisessa mediassa

1. Liian hyvä tarjous

Jos tarjous on uskomattoman halpa, taattu sijoitus tai uskomaton palkinto kilpailussa, johon et osallistunut, kyseessä on lähes varmasti huijaus.

2. Kiireelliset pyynnöt

Huijarit luovat kiireen tunteen, jotta saisivat sinut toimimaan harkitsematta tai tarkistamatta, onko pyyntö aiheellinen. Esimerkiksi kiireellinen lasku, varastettu tai rikkoutunut puhelin on yksi yleinen tapa luoda kiireen tunnetta.

3. Kirjoitus- ja kielioppivirheet

Paljon virheitä sisältävät viestit tai julkaisut voivat olla merkki vilpillisyydestä. On kuitenkin hyvä muistaa, että jos viestissä ei ole virheitä, se ei tarkoita, että se on aito.

4. Henkilötietojen tai maksun pyytäminen

Hyvämaineiset yritykset eivät pyydä salasanoja tai pankkitietoja sosiaalisen median välityksellä. Ne eivät myöskään pyydä sinua maksamaan epätavallisilla menetelmillä, kuten lahjakorteilla tai kryptovaluutoilla.

5. Tuntemattomat lähettäjät tai oudot tilit

Ole varovainen sellaisten viestien kanssa, jotka tulevat tileiltä, joita et tunnista. Jos viesti tulee joltain tutulta tai tunnetulta henkilöltä, tarkista, että kyseessä on hänen oikea tilinsä. Ole varuillasi myös kaapatuilta tileiltä tulevien viestien osalta.